

9 МАЙ — ХОТИРА ВА ҚАДРЛАШ КУНИ

Назира БОЙМУРОДОВА
сурат-лавҳаси.

Уларнинг юз-кўзларида нур, нигоҳларида донишмандлик бор. Бугунги кунимизнинг ҳар бир дақиқасига шукрона айтишади. Қадим қадриятларимиз, отадан ўғилга, онадан қизу келинларга ўтаётган гўзал ва бетакрор анъаналаримизнинг тирик тимсолларига айланиб улгурган фариштамонанд бу отахону онахонларни ҳар қанча эъзозласак, қадрласак кам.

ДОРИЛОМОН КУНЛАР ФАЙЗИ

Президентимиз Ислоом Каримов ташаббуси билан, мана, 14 йилдирки, 9 май — Хотира ва қадрлаш куни сифатида кенг нишонланмоқда. Бугунги кунда ушбу қутлуғ сана ҳамюртларимиз учун чинакам умумхалқ байрамига айланди. Ушбу муборак сананинг шукӯҳи юртимиздаги ҳар бир хонадонни нурга, ҳамюртларимиз қалбини меҳрга тўлдирмоқда. Ёшларимизда халқимизга хос оқибатлилик фазилати янада мукаммаллашмоқда.

Тошкент шаҳар Мирзо Улугбек туманидаги Гулистон маҳал-

ласида умргузаронлик қилаётган Наимахон ая ва Маҳмуд ота Қудузовлар ҳам ана шундай эъзозу эҳтиромга лойиқ десак муболага бўлмайди.

— Бугунги дориломон кунларга етиб келгунча не-не қийинчиликларни бошдан кечирмадик, — дейди Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, меҳнат фахрийси Маҳмуд ота. — Жангоҳларда қанчалаб йигитларнинг умри увол кетмади, дейсиз. Мен ўзим 1942 йилда урушга кетиб, 1947 йилда қайтиб келганман. Икки марта оғир ярадор бўлдим. Беш йил уруш даҳшатлари ичида яшаган бўлсам, серқўёш

Ўзбекистонимиз, гўзал она шаҳрим Тошкент, бу ерда қолган ота-онам, қавму қариндошларим, ҳамюртларим, биродарларим бир зум ҳам кўз олдимдан кетмаган.

Урушдан кейинги йиллардаги очарчилик, қийинчилик даврини ҳам кўрдик. Наимахон аянғиз билан 65 йилдан бери бир-биримизга суянч бўлиб яшаб келяпмиз. Фарзандларимизнинг ҳаммасини ўқитдик. Жамиятга фойдали инсонлар бўлиб етишишиди. Кеча сарҳисоб қилдик — 52 нафар неvara-чеварали бўлибмиз. Юртимиз тинч, халқимиз фаровон яшапти. Фарзандларимизнинг камолини кўряпмиз. Уларнинг ўқиши, истеъдоди ва имкониятларини намойиши этиши учун юртимизда ҳамма шароитлар яратилган.

Қутлуғ 90 ёш билан юзлашиб турган Маҳмуд ота ва 85 баҳорни қаришлаётган Наимахон ая каби нуроний отахону онахонларимиз нафақат хонадонларимизнинг, балки элу юртимизнинг ҳам фойду тароватидир.

Ҳамроҳон МУСУРМОҢОВА,
“Оила ва жамият” муҳбири.

ҲИКМАТ

Кексаларни
этсанг азизу
хурмат, сени
ҳам кексай-
гач, этишар
иззат
Фаридилдин
АТТОР

Унутманг,
севимли
газетангизга
обуна
давом
этмоқда!

КЎНГИЛ ОБОДЛИГИ — ЮРТ ОБОДЛИГИ

Жараён

Бу дунёдан ўтган инсонларнинг муқаддас руҳини шод этиш, ҳаёт бўлганларнинг эса қадрига етиш, эъозлаш энг хайрли амаллар саналади. Шу боис ҳам 9 май — Хотира ва қадрлаш кунининг мазмун-моҳияти йил сайин ошиш баробарида ўзига хос миллий анъанага айланиб бормоқда.

Аёл зотини авайлаш, асраш, унинг ҳаётбахшлигини таъмин этиш давлат сиёсати даражасига кўтарилгани учун ҳам бу эзгу одат кундалик ҳаёт тарзимида айланмоқда. Хотин-қизларимиз бугун энг аввало ўз оиласида, қолаверса, жамиятимизда етакчи кучга айланаётган бир пайтда уларга ҳар қанча эҳтиром ва эътибор кўрсатилса арзийди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан "Инсонни ардоқлаш — азиз қадрият" мавзусида ўтказилган маърифий тадбирга адабиёт, фан ва бошқа жабҳаларда узоқ йиллар фаолият юритган бир гуруҳ аёллар таклиф этилди. Бир пиёла чой устидан нишонланган ушбу байрам кечасида аёлларга хомийларнинг эсдалик совғалари

ҳамда кўмитанинг ташаккурномалари тақдим этилди.

Шунингдек, тадбир доирасида ободонлаштириш соҳасида хизмат қилаётган 24 нафар хизматчи аёллар ҳамда эҳтиёжманд оила вакилларига санаторийларда дам олиш ва даволашнилар учун имтиёзли йўлланмалар топширилди.

— Республика Хотин-қизлар кўмитаси томонидан ўтказиб келинаётган бундай хайрли тадбирлар бизларни янада фаолроқ бўлишга ундайди, — дейди Сергели туманидаги Маданият маҳалласи маслаҳатчиси Мунира Сулаймонова. — Мустақиллик, Наврўз байрамлари арафасида хомийлар ёрдамига таяниб, боқувчисини йўқотган оилалар, имконияти чеклан-

ган болалар, ёлғиз қолган кексаларнинг ҳолидан хабар олиб, уларга моддий ёрдамлар кўрсатишни йўлга қўйдик. Худудимиздаги 7-уй, 25-хонадонда яшовчи ёлғиз она Холида Бобоева, 6-уй, 4-хонадонда истиқомат қилувчи, умр йўлдоши автоҳалокат туфайли оламдан ўтган Бахтигул Каримовага ҳоимийлик ёрдамлари кўрсатиляпти. 17-уй, 117-хонадонда яшовчи 11 ёшли ногирон Жамшидбек Абдувахобов ота-онасидан айрилиб, амакисининг қарамогида яшайпти. Наврўз байрами арафасида унга компьютер совға қилдик. Бу саъй-ҳаракатлар

давлатимиз ҳамда элдошлари-миз томонидан кўрсатилаётган хайр-саховат намуналаридир.

Мазкур тадбирда қатнашган Чилонзор тумани Чархқомолон маҳалласида яшовчи Мунира ая Насруллаева тўлқинланиб шундай дейди:

— Бир неча йиллар касб-хунар коллежида химия-биология фанидан дарс бериб келдим. Бугунги кунда пенсиядаман. Тўрт нафар фарзандим, 14 нафар неварам бор. Ўғил-қизларим оилали бўлишса ҳам ҳозиргача мендан маслаҳат сўраб туришади. Бир-бирини қадрлаш, ҳолидан хабар олишдек улуг фазилатларни фарзандларимиз онгига кўпроқ сингдириш биз катталарнинг шарафли вазифамиз.

— Меҳнат қилган инсон

ОИЛАНING БЕГОНАСИ БЎЛМАЙДИ

Инсон шаъни, қадр-қиммати... Бугун бу иборалар мамлакатимиз миқёсида бот-бот тилга олинаётир. Ҳар бир жабҳада инсоннинг яшаш учун қулай имкониятларга эга бўлиши, кундалик ҳаётимизда дуч келадиган маиший муаммолардан тортиб, иқтисодий-ижтимоий соҳаларда дуч келишимиз эҳтимоли бўлган жиҳатларга ҳам давлатимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда.

...Нурободлик бу болақай олти ёшга ҳам тўлмаган. У ҳали отасининг имконияти чекланганлиги-ю, онасининг машаққатлар билан рўзгор тебратаетганини тушуниб тушунмайди. Ҳаёли кўпроқ ўйинда. Лекин яқинда марказдан келган бир гуруҳ акаларнинг олиб келган китобларига меҳр қўйди. Китобчалардаги суратларни бўйяйди, шеър ёдлайди, мактабга борадиган қўшни она-акалардан ҳисоб-китоби ҳам ўрганиб бораётир.

Яқинда бу хонадонга бир гуруҳ зиёлилар, вилоят ва туман ҳокимлиги вакиллари келишди. Меҳмонлар орасида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова ҳам бор эди. Шу кун бу оилادا ўзгача муҳит ҳукмрон бўлди. Бир пасда шунча ўзгаришлар содир бўлганини кўрган болақай барибир кўп нарсага тушунмади. Чунки...

Лекин бу болақайдан фарқли ўларок, нурободлик Обид Рўзиев яқинда ўзига ажратилган ногиронлик аравачаси ким томонидан берилганини, бу мурувват киннинг меҳрибончиликлари эканлигини жуда ҳаёти англади. Ҳа, бугун Нуробод туманидаги Нурбулоқ маҳалласида аҳолининг ижтимоий аҳолини яхшилаш, яшаш учун ҳар томонлама қулай шaroитларни йозага келтириш, бир сўз билан айтганда, аҳолини ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш ва маънан соғлом муҳитни шакллантириш борасида талайгина ишлар амалга оширилмоқда.

«Обод турмуш йили» Давлат дастури ижроси юзасидан мазкур ҳудудда кенг қўламли бу вазифаларни амалга ошириш юзасидан Вазирлар Маҳмама-

сининг, вилоят ҳокимининг чора-тадбирлари ишлаб чиқилди, унинг натижасида қатор ишлар бажарилди.

Хусусан, шу йилнинг ўзида «Ҳаётхон Омад» хусусий корхонаси томонидан тўртта тикув машиниси сотиб олинди, тўрт нафар хотин-қизлар учун янги иш ўрни яратилди. «Озодбек Нурбулоқ Назарбек» хусусий корхонасида мебель ишлаб чиқариш цехи ташкил этилди ва 5 киши иш билан таъминланди. М.Очилов томонидан хизмат кўрсатиш ва сервис шохобчаси ташкил этилганлиги туфайли 7 нафар киши ишли бўлди. «Баҳошонч Нурбулоқ» хусусий корхонаси томонидан хизмат кўрсатиш нуқтаси вужудга келди.

Маҳалланинг Кўйбоқар гузарига ўзига хос, рамзий маънога эга бўлган «Оналар боғи» ташкил этилди. Ерга ишлов берилиб, бугунги кунга қадар 400 та терак ва 400 та мевали дарахт кўчатлари экилди. Оилаларнинг гўшт маҳсулотлари билан таъминланиши, паррандачиликни кенгайтириш мақсадида 12 нафар оиллага жами 240 бош парранда тарқатилди.

Маҳаллада яшовчи 360 та хонадоннинг 700 дона мевали дарахт кўчатлари, 3450 дона турли экинлар, 90 та хонадоннинг кўча томонига гул кўчатлари экиш ташкиллаштирилиб, ҳар бир томоркага камида 10 тадан мевали дарахт ўтказилди.

Март ойида Нуробод туман тиббиёт бирлашмаси мутахассислари томонидан маҳалла аҳолиси тиббий кўриқдан ўтказилди. Аниқланган касалликлар бўйича тегишли тавсиялар берилди. Хонадонларга бириктирилган олти нафар тиббий патронаж ҳамширалар иш-ни яхшилаш ва уларнинг малакасини ошириш борасида тажрибали шифокорлар жалб қилинди.

Шунингдек, маҳаллада яшайдиган 84 нафар касб-хунар коллеж ўқувчилари рўйхати тузилиб, давомати пайсанг, таълим-тарбиясида салбий ўзгаришлар бўлаётган олти нафар ўқувчининг ота-онаси билан тушунтириш ишлари олиб борилди ва улар ҳозирги кунда дарсларга мунтазам қатнашмоқда.

Маҳаллада иш билан банд бўлмаган 10 нафар ёшлар рўйхати шакллантири-

либ, 8 нафари ҳудуддаги намунавий уй-жойлар қурилишига жалб этилди.

Аслида натижаси сарҳисоб қилинаётган бу ишлардан аввал қишлоқ ҳудудининг шароитлари, имкониятлари тўлиқ ўрганиб чиқилди. Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси Э. Боситхонова, Самарқанд вилоят хотин-қизлар кўмитаси раиси Г.Рустамова ушбу маълумотлар билан бир қаторда шу маҳалладаги 25 та эҳтиёжманд оилаларнинг аҳолини ҳам ўрганиб чиқди.

— Эҳтиёжманд, нотинч оилалар билан ишлашга тизимли равишда ёндашиш лозим, — деди Э.Боситхонова Нуробод туманидаги Нурбулоқ маҳалласидаги учрашувлардан бирида. — Маҳалладаги ҳар бир муаммо, муваффақият фаолларнинг эътиборида бўлсагина оилалар тотулиши таъминланиши мумкин. Ҳўш, нотинч оилалардаги муаммолар нималардан иборат? Улар нега нотинч оила сафига қўшилиб қолди, бунинг келиб чиқиши сабаблари қандай? Бу саволларга жавоб ўз вақтида ўрганилиб, бартараф этилса, маҳалладаги бугунги муҳит яхшиланибгина қолмай, эртанги юз бериши мумкин бўлган салбий ҳолатларнинг ҳам олди олинади. Айниқса, маҳалладаги диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар зиммасидаги масъулиятни алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Улар бу муаммоларнинг ҳаммасини ўзлари ҳал қила олмайди, албатта. Аммо шу муаммони ўрганиб, уни ҳал этишда мутасадди ташкилотларни ҳам жалб этиш — маслаҳатчининг муҳим вазифаси саналади.

Ҳа, оилалар билан ишлаш биргина ташкилотнинг вазифаси эмас. Сабаби, бу тушунча замирида аҳолининг иш билан таъминланишидан тортиб, соғлом турмуш тарзи, маънавий муҳит, фарзандларнинг баркамол воёга етиши каби долзарб вазифалар мавжуд. Бу ишларни амалга оширишда эса кенг жамоатчилик ўз ҳиссасини қўйиши лозим. Гарчи бугун Нурбулоқда бу масалада олиб борилиши лозим бўлган ишлар талайгина бўлса-да, аммо шу маҳалла мисолида олиб борилаётган ишлар ҳар бир туман, маҳалла учун ўқув, ўрганиш объекти сифатида қаралиши лозим.

Гулруҳ МЎМИНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири,
Самарқанд вилояти.

САОДАТЛИ ЙИЛ ШУКУҲИ

Халқимиз орасида «Ободлик кўнгилдан бошланади», деган чуқур мазмун-моҳиятга эга бўлган аjoyиб ибора бор. Бу ҳам бежиз эмас. Чунки бизнинг ота-боболаримиз азалдан ўзлари яшаган хонадон, кўча ва маҳалла-қўйни обод қилмоқни ўзларининг шарафли вазифалари деб билишган.

Оддий мисол: ҳашар дея ном олган ва бошқа бирор бир миллат вакилларига хос бўлмаган миллий удумимизни олайлик. Бир замонлар, эслаймиз, қишлоқ, маҳалла миқёсида ўтказиб келинган бу хайрли юмуш, бугунги кунда бутун мамлакат ҳудудини қамраб олганлигининг ўзи ҳам халқимизнинг ободончиликка бўлган катта эътиборини яна бир қарра тасдиқлайди. Аслида бу умумхалқ ҳашарининг таг замирида ободлик, турмуш фаровонлиги ётади, десак хато бўлмайди. Шу маънода жорий йилнинг Президентининг Президентлиги томонидан «Обод турмуш йили» деб номланганлиги барчамизни қувонтирди ва бу борада қабул қилинган Давлат дастури ижросини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу каби саъй-ҳаракатларни биринчи навбатда элдошларимиз ҳаёти, турмуши, кундалик рўзгорини обод қилишга қаратилган улкан эътибор, дейиш мумкин.

Айниқса, яқинда мамлакатимизда «Замонавий уй-жой-қурилиши» — қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ва қиёфасини ўзгартириш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш омили» мавзусида ўтказилган нуфузли халқаро конференция қўпчиликда катта таассурот қолдирди. Эътиборли жиҳати, уй-жой қурилиши соҳасида дунёдаги етакчи компаниялар вакиллари ва тажрибали мутахассислар Ўзбекистонда Президент Ислоҳ Каримов раҳнамолигида қишлоқларни, аҳоли турмуш тарзи сифатини юқори даражага кўтариш йўлида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотларга юқори баҳо берганлиги эътиборга лойиқдир. Шу маънода Обод турмуш йили ватанимиз тарихида улкан ютуқлар қўлга киритиладиган саодатли йил бўлиб қолади.

Раҳимжон САПАРОВ,
Каттакўрғон туман 2-сон
ДНИ нотариуси.

ЭНГ БАХТЛИ ЖУФТЛИК ЭДИ

Отам билан Карим Зокировнинг муносабати жуда яхши бўлиб, оилавий борди-келдилари бор эди. Мен Ботир билан бирга ўйнаб юрардим, Жамшид Ботирдан икки-уч ёш

бўлмайди.

**Гулчеҳра Жамилова,
Ўзбекистон халқ артисти:**

— Болалигимдан бери Жамшидни яхши танирдим. Уқувчилар саройига бирга қатнаган эдик. Нихоятда кўли очик, меҳмондўст, меҳнаткаш инсон эди. У ҳеч қачон ишини чала-чупла қилмаган, энг кичик эпизодик ролини ҳам табиий ижро этиб берган. Хоҳ комедия бўлсин, хоҳ жиддий ролда бўлсин, ўз касбининг моҳир устаси сифатида ролларини маҳорат билан ижро этган. Оилада ҳам Гавҳар иккаласи бир-бирига суюнлик, бир-бирини авайлаб яшашарди.

Карим Мирҳодиев, актёр:

— Жамшид ака билан "Севги марафони" фильмида бирга суратга тушганмиз. Уни яқиндан таниган одамлар ўта самимий, юморга бойлигини кўп эсласа керак. Ҳеч кимни зериктирмасди, у киши бор жойда дарҳол ҳазил-мўтойба бошлади кетарди. "Севги марафони"да Гавҳар опа ҳам роль ўйнаганлар, уларнинг бир-бирини авайлашлари, қўллаб-қув-

ватлашлари ҳаммамнинг ҳаваси келарди.

**Дилбар Икромова,
Ўзбекистон халқ артисти:**

— Жамшид билан тенгқуримиз. У ўзининг ҳушмуомаласи, ҳазилкашлиги билан ҳаммамнинг кўнглини кўтарарди. Ёшлик чоғларимизда "Қароқчилар" ва "Ўйланиш" спектаклларида бирга роллар ижро этганмиз. У ҳақиқий комик актёр эди. "Ўйланиш"да жиддий роль ўйнаган, лекин баъзи жойларда шунча кулгили ҳаракатлар қилардики, Гавҳар кулиб юборишдан ўзини зўрға тийиб, унга "Бунақа қилманг, илтимос" деб ялинарди. Ҳаммаси ўзига ярашарди. "Ўзбекча ракс"да мен "Тановар"га ракс тушаётганимда, кўп тугун чиқарилиши керак бўлган жойи бор. Бир кун яхши тутун келмади ва мен роса асабийлашдим. Шунда Жамшид раҳматли "Дилбарга тутундан кўпроқ беринглар, тутундан" деса, кулгудан ўзимни ҳеч тўхтата олмайман-да.

Толиб Мўминов, актёр:

— Жамшид ака тўғриқўй, бағрикенг инсонликлари боис

ҳар доим бировнинг ҳатосини ортидан эмас, шартта юзига айтарди-қўярди. Кўп спектакль ва фильмларда бирга ўйнаганмиз. Устоз нафақат ўзбек тилида, балки театр ва кино санъати соҳасида рус тилида ҳам турли роллар яратиб кетди. Жамшид аканинг қандай юксак қалб соҳиби эканликларини Гавҳар опамиздан бошлаб болаларига ҳам муносабатидан ҳам билса бўларди.

Шодия Тўхтаева, актриса:

— "Ёзги тун гаройиботлари", "Донишманд Натан" спектаклида партнёр бўлганмиз. Устозим юрагида ўти бор, ўз устиди ишлайдиган ёшларни яхши кўрардилар. Жамшид ака билан Гавҳар Зокировлар театримиз ёшлари учун афсонага айланган улгурган. Бир-бирларини қўллаб-қувватлашлари, муомала-муносабатлари фақат уларнинг ўзларига ярашарди.

Санъатда бахтли жуфтликлар кўп. Лекин уларнинг орасида Жамшид Зокиров ва Гавҳар Зокировларнинг алоҳида ўрни бор ва буни уларни билганларнинг барчаси эҳтиром билан тилга олишади.

**Меҳринисо ҚУРБОНОВА
тайёрлади.**

кичик. У ниҳоятда зиёли, ҳушмуомала эди, Одамлар билан қандай гаплашишни, кўнглига йўл топишни биларди ва кўп нарсаларга босиқлик билан муносабатда бўларди.

Жамшид театрда ҳам, кинода ҳам бир-бирдан ажойиб роллар яратиб, ўзига хайкал қўйиб кетди, десам муболаға

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Жамшид Зокировни эсланганда кино муҳлислари кўз олдига "Темир хотин" фильмидаги Олимтой, "Келинлар кўзғолони"даги Ҳаким, "Сув ёқалаб"даги мироб, "Осмондаги болалар"даги ошпаз ота келади. "Донишманд Натан", "Такдир эшиги", "Ўзбекча ракс", "Энг танҳо юлдуз", "Бой ила хизматчи", "Оқшомдан тушгача", "Шайтон ва фаришта", "Кузнинг биринчи кунини" ва шу каби кўплаб спектакллардаги бетакрор роллари билан театр ихлосмандлари қалбидан ҳам муносиб жой олган эди.

Жамшид Зокировни яқиндан билганлар энг аввало унинг илапарварлигини кўпроқ эслашади. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Гавҳар Зокирова билан икки фарзандни тарбиялаб вояга етказишди.

Бугун ажойиб санъаткорнинг ҳаётлик чоғидаги яхши фазилатлари дўстлари, яқинлари ва шогирдлари томонидан ҳамон эътироф этилмоқда.

Обид ЮНУСОВ,

Ўзбекистон халқ артисти:
— Зокировлар хонадонини бизга гоят қадрдон бўлган.

САВОБ ЧИРОФИ

Бу дунё инсонларнинг хайрли ва соҳаватли ишлари билан зийнатли деганларидир. Пойтахтимизнинг Учтепа туманида умргузаронлик қилиб ўтган дўстим Абдулазиз Каримжон ўғли ҳам ўзининг мазмунли умри давомида одамларга фақат яхшилик қилишга уринди.

Эсимда, бир кун Абдулазиз мени Меҳрибонлик уйида бўлаётган тадбирга таклиф этди. Ўша кун болакайларнинг кўзларида ўзгача қувонч порларди. Бир маҳал ҳамроҳимни даврага чорлашди. Шунда у кўярда-қўймай мени ўртага чиқишга ундади ва ўзи хижолат тортганча чекада кузатиб турди. Кейин эшитсам, у ўша кунни тўрт нафар болакайга ўз ҳисобидан бошоёқ кийим-кечак ҳада қилиб, уларнинг суннат тўйларига ҳам бош-қош бўлаётган экан. Буни қарангки, дўстим шу қадар хокисор ва камтаринлиги боис бу ҳақда менга бир оғиз гапирмабди...

Бундай одамлар, афсуски, орамизда кам. Базан синфдош ва қадрдонлар йиғилиб, Абдулазизни эслганимизда унинг яна қанча биз билган ва билмаган хайри амалларидан воқиф бўлаверамиз.

У болалиғида ҳам жуда меҳнаткаш эди. Падади бузуқворни Каримжон ота темирчилик касбини эъзолаган уста хунарамандлардан бўлиб, катта-ю кичикка бирдек меҳридон, муруватли эдилар. Абдулазиз мактабда ўқиб юрган кезларимизда ҳам дарсдан бўш вақт топди дегунча Чорсу бозори яқинида жойлашган устахонага бориб, отасига ёрдам беришга ошқарди. Кейинчалик у ҳайдовчилик касбига меҳр қўйиб, турли жойларда хизмат қилди. Қаерда ишлаганимиз, у ҳамини ўзининг ибратли ишлари билан бошқаларга ўрнак бўлди. Умр йўлдоши Гулнора билан оқил ва қобил фарзандларни вояга етказишди. Очиғини айтганда, бу оиланинг мустаҳкам усунларидан бири Абдулазизнинг онаси Жамилахон ая десам муболаға бўлмайди. Афсуски, болаларининг бугунги камолини дўстимиз кўра олмади.

Бугун яна давраларда қадрдон оғайнимизнинг ўрни сезилиб туради. Ва шунда кўнглига бир ёруғ ишонч таскин бўлади: Абдулазиз оилада ҳам, жамиятда ҳам ўз ўрни ва нуфузига эга бўлган инсон сифатида ном қозонгани учун бугун унинг саовоб чироғи ёниб, атрофга нур таратиб турибди.

**Саид Камолхон САМАДХОН ўғли,
Тошкент шахри.**

Ота кўнглининг суюнчилиги бўларкан. Истаган пайтинг ундан мадад оларкансан. Отам Эшнӣёз Уролов бутун умрини халқ хизматиға, одамларға яхшилик қилишға бағишлаган инсонлардан бири эди. Аввалига мактабда ўқитувчи, директор, кейинчалик Нурота туманида чоп этилган "Илғор чорвадор" газетасида муҳаррир, халқ таълими ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси, туманда маъсул лавозимларда ишлади. Кейинчалик эса республика оқсоқоллар кенгаши ва "Нуроний" жамғармаси Нурота туман бўлими раиси вазифасида фаолият юритди.

Отам табииат камтар, меҳнаткаш инсон эдилар. Ҳовлимиздаги етти туپ ўрик дарахтидан қариндош-уруғларга, кўни кўшнларга челақларга тўлдириб-тўлдириб зардоллар териб берардилар. Онам эса ҳар сафар нон ёлғанида нуроний онахон ва отахонлари бор хонадонларга иссиқ нон улашарди. Уйимиздаги ҳамма хоналарга онам ўз қўллари билан йиллар давомида қўй жунидан йиғириб, бўяб, тўқиган алача, патли гиламлар тўшлаган эди. Қўли гул онам турли мато бўлақларидан чиройли қуроқ кўрпачалар тикиб, қават-қават қилиб тўша кўярдилар. Қуроқ ёстиқлар, сўзаналар тикардилар. Бу ишларда ота-онамизга ёрдам бериш бароба-

рида биз ҳам хунар ўрганардик.

Энди билсак, Онам Тошбиби Уролова билан 64 йил бирга яшаб, икки ўғил, икки қизни илму маърифатли, соғлом бўлиб вояга етишимиз учун бир умр тиним билмай ҳаракат қилишган экан. Шунинг учун ҳам бизнинг баримиз олий маълумотли бўлдик.

Отам табиатан туғма ижодкор эди. Умр бўйи ёлған шеър, ғазал, рубоий, тўртликлардан ташкил толган "Нурбулоқ оҳанглари", "Тасанно", "Эзгулик", "Ҳаёт қўшиқлари", "Сабоқ", "Нодир мисрадан қариндош-уруғларга" каби китобларини чоп эттирди. 2001 йилда яна бир эзгу ишга қўл урдилар. Мустақиллигимизнинг ўн йиллигига бағишлаб ўзларининг "Қайтмас қарвон" дostonини ёздилар.

2006 йилда автохалокатга учраб бир йилу етти ой тўшаққа михланиб қолдилар. Нашр қилинган китобларнинг бештаси ана шу кутилмаган синовдан кейин ёзилганига ишонгиси келмайдик кишининг. Албатта бундай оғир дардни энгиб ўтиш учун инсон ўта матонатли ва сабрли бўлиши керак. Мен отамдаги мустаҳкам иродани ўшанда ҳис қилганман.

ОТА ДЕСАМ, КЎНГЛИМ ТОҒДЕК ЮКСАЛАР

"Ота-онаси ҳаёт бўлган одам энг бой саналади" деган ҳикматнинг маъносини отам бу дунёдан ўтганидан сўнг янада теранроқ ҳис этдим. Улар кекасайиб, қартайиб қолган бўлсаларда, ҳар доим фарзандлар учун тиргақ бўлиб турар экан. 81 ёшларида чин дунёга риҳлат қилган бўлса ҳам ҳамон бизнинг вужудимиз ва юрагимизни уларнинг ўлмас руҳлари маёқ янглиғ ёритиб турибди.

*Ота-она новбу топилмас
дур бўларкан,
Бошимизга соябон, қалбарга
нур бўларкан,
Уйдан узоқ бўлсак ҳам кўнглимиз
тўқ юраркан,
Бугун қўлга қалам
олгим келди отажон,
Чин юракдан хотирлаб
ёзгим келди отажон.*

*Шукрим онам ҳаёт,
тилар умри жонимиз,
Сиз берган ўғит бирла
бутундир иймонимиз,
Шул сабаб уйғоқ
қалбади виждонимиз,
Бугун қўлга қаламим
олгим келди отажон,
Чин юракдан хотирлаб
ёзгим келди отажон.*

**Гулнора ЎРАЛОВА,
Самарқанд вилояти.**

ҚИРҚ ХУНАРНИНГ ЭГАСИ БЎЛГАН...

Анорбой Каримқулов нафақат кўхна Санг қишлоғининг, балки Попнинг, бутун Наманганнинг фахри эди, десак арзийди. Бу камтарин инсон ҳақида гап кетса, каттаю-кичик "қирқ хунарининг эгаси" дейишарди. Дуррадорлик, рассомлик, нақшошлик, радио-телевизор устаси, созандалик, қўйинчи, ҳамма касб-корни мукамал биларди. Асосий соҳаси эса муаллимлик бўлиб, ёшларга тарих фанидан сабоқ берар эди. Анорбой ака олмас ва ақин тарихимизнинг чинакам билимдонини бўлиб, ибратли тажрибалари вилоят, республика миқёсида оммалаштирилгани бежиз эмас. У тузган "Соҳибқирон Амир Темур қадамжолари" харитаси халқ таълими вазирлиги томонидан махсус муқофотга сазовор бўлган эди. Яна бир қизиқ гап, ўз кўли билан ясаган роботи кўпчилиг ўртасида катта шов-шувлар уйғотгани ҳамон одамларнинг эсида. Анорбой муаллим ўзи яхши кўрган, яхши билган неки манба, янгилик бўлса ҳамқишлоқларига илиниб яшади.

— Устоз кейинги йигирма йил ичида беш-олти минг

нафар ҳамқишлоқларимизни тарихий шаҳарларга саёҳатга олиб бориб келган эди, — дейди Гафур Фулом номидаги 35-умумтаълим мактабининг информатика фани ўқитувчиси Фуқрат Шерматов. — Саёҳат давомида у одамларга борган жойларида қимлар ётгани, уларнинг тарихий хизматлари, қолдирган бебаҳо бой маънавий мероси ҳақида сўзлаб берар эди.

Ажойиб инсон, устоз-муаллим Анорбой Каримқуловнинг халқ таълими соҳасидаги кўп йиллик фидойи меҳнати ҳукуватимиз томонидан муносиб тақдирланиб, у Президентимиз Фармонига биноан "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими" унвони ҳамда "Меҳнат шухрати" орденига сазовор бўлган эди.

Бугун Анорбой муаллимнинг илму маърифатга чанқоқ шогирдлари, оқил фарзандлари унинг изидан бориб, эл хизматиға камарбаста бўлишмоқда.

**Али ЗИЁД,
журналист.
Наманган вилояти.**

ШУНДАЙ ЯШАНГ, ОДАМЛАР!

ёхуд фидойи олим, оқибатли дўст Неъматжон Эшовни йўқлаб

Янги даврда янги қадриятлар шаклланди. Президентимиз ташаббуси билан 9 май — Хотира ва қадрлаш куни буткул ўзгача маъно ва моҳият касб этди. Ҳар қандай янгилик, у агар миллат руҳига яқин бўлса, урф-одат, анъаналаримизга мос келса, турмуш тарзига шунчалик тез сингиб кетади — миллий қадриятга айланади. Шунданми, ҳар йили 9 май яқинлашаверса, азиз ёру биродарларни эслаймиз, кўнгилларни соғинч қоплайди.

...Неъмат ака билан бундан беш йил бурун сўнги марта Олой бозори ёнида кузнинг сўнги кунларида кўришдик. Ўша куни ҳаво намчил, лекин очик ва мусаффо эди. Дарахтлар барглари тўккан, яккам-дуккам зардолуд япроқлар кеч кузакнинг совуқ шабадасида омонатгина тебраниб турарди. Неъмат аканинг қизиқ одати бор эди — негадир қаҳратон қиши, ёзнинг хазирама чилласими, очик ҳавода суҳбатлашишни хуш кўрарди.

Шифокорлиги боисми, ҳар гал кўришиб қолсак, "Оппок осмон остида эркин нафас олганга нима етсин", деб кўярди. Ўша куни ҳам одатдагидек, анча дардлашдик.

Устоз шогирдлар.

Неъмат ака, муболага эмасу, лекин бу дунёга туғма шифокор бўлиб келгандек эди гўё. Унинг ҳар бир хатти-ҳаракати, ҳатто сиполиги, кўриниши ҳам дўхтирлигини намоеён этиб турарди. У ҳақда қайси бир даврда гап очилса, "кўли енгил" деган иборага алоҳида ургу бериларди.

Очиги, журналист бўлсамда, аммо негадир жарроҳларга ҳавасим келади. Ҳамма шифокорларга насиб этавермайдиган юксак чўққидай бўлиб кўринади бу касб. Тўғри, малякали тиббиётчи бўлиш мумкин, лекин ҳаммаям жарроҳликни эпловмайди. Бу гапни бошқалардан ҳам кўп эшитганман. Балки шунинг учун ҳам Неъмат акани юрагимга яқин олгандирман.

Неъматжон Эшов оддий шифокор эмас эди, у олим ва зиёли шифокор эди. Узоқ йиллар поштахтимиздаги республика гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институтида ишлади. Гепатит вирусини, жигар циррози бўйича етук мутахассислардан бири

Оила даврасида.

эди. 2004 йилнинг баҳоринда Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги шифокорлар малакасини ошириш институтида номзодлик ишини ҳимоя қилганида кузатганман. Унинг ўзини эркин тутуши, мураккаб мавзуга оид фикрларини очик ва раво ифода қилиши, мулоҳазаларини илмий асослар билан изоҳлай олиши, шу соҳанинг билимдонлари — профессор ва номзодларнинг саволларига эмин-эркин жавоб қайтаргани кўпчиликка манзур бўлган эди. Ушанда машҳур олим, тиббиёт фанлари доктори, профессор Саиджалол Бахромов Неъмат Эшов ёқлаган номзодлик ишига юқори баҳо бергани, яқин орада бемалол худди шу мавзуда докторлигини ҳам ҳимоя қилишини таъкидлагани бежиз эмас эди.

Саиджалол Бахромов, тиббиёт фанлари доктори, профессор:

— Эсимда, бир куни кафедрада ўтирсам, ҳузуримга ёш, хушсурат бир йигит кириб келди. Салом-алиқдан кейин домла, илм қилмоқчи эдим, деб қолди. Сиз ҳозир клиника бош шифокори ўринбосари экансиз, иш кўп, илм қилишга вақт топишингиз анча қийин кечади. Агар ниятингиз астойдил бўлса, бизнинг кафедрага ўтиб, ўз устингизда жиддий ишлашингизга тўғри келади, дедим. У менинг таклифимга эртаси кунгича рози бўлганини билдирди. Сездимки, Неъматжон илм йўлида ҳамма нарсага тайёр эди. Шундан кейин у кафедрамизда ассистент бўлиб ишлай бошлади. Илмий иш олди. Унга ўзим раҳбарлик қилдим. Танланган мавзу анчагина мураккаб эди. Айримларни кўрганмиз, илмий даража олиш учунгина номига иш қилади ва оқибатда бундайларнинг бошлаган чала иши қоғозларда қолиб кетади. Йўқ, Неъматжон бундай осон йўлни танламади. Унинг номзодлик иши мутлақо янги, ҳали

тўлиқ ишланмаган мавзу эди. Илмий ишда сурункали гепатит, жигар циррози, камқонлик ва бу жараёнлардаги ўзгаришларнинг аутоиммун ҳолатлар билан боғлиқлиги очиб берилди. Нафақат очиб берилди, унга ташхис қўйиш ва даволашнинг замонавий усуллари илмий жиҳатдан асосланди. Шу орада Неъматжон илмга чанқоқлиги боис кўп вақт ўтмасдан докторлик ишига ҳам киришиб кетди. Ҳатто, икки-учта мақола чиқаришга ҳам улгурган эди.

Унинг яна бир ибратли фазилати оилапарварлигидир. Ўз изланишларини кечиктириб бўлса-да, умр йўлдоши Холисахоннинг илмий иши ташвиши билан юрганини кўп кўрганман.

Неъмат ака номзодлик ҳимоясидан кейин уч йил ўтиб, 2007 йилнинг кеч кузида тиббиёт фанлари доктори, профессор С.Бахромов, тиббиёт фанлари номзоди, доцент О.Маликов билан ҳаммуаллифликда "Сурункали вирусли гепатит ва жигар циррозида камқонлик" деб номланган китобни ҳам чоп эттирди. **Бу ҳақда тиббиёт фанлари номзоди, доцент Олимжон Маликов шундай дейди:**

— Устозимиз Саиджалол

Бахромов бир куни Неъматжон иккала мизга хўш, сурункали гепатит ва жигар циррозида камқонлик масаласи сабабларини, ташхис қўйиш ва даволашнинг замонавий усуллари очиб берди. Бу яхши, лекин энди уни ҳаётга татбиқ қилиш, шифокорларни, талабаларни ундан бахраманд этиш кераклиги ҳақида ҳам ўйлаш керак, бунинг учун Неъматжоннинг номзодлик ишини зудлик билан илмий-оммабоп қўлланма шаклига келтириш керак, токи у амалиётга татбиқ этилсин, шифокорлар, талабалар ва беморлар ундан бахраманд бўлсин, дея йўл-йўриқ кўрсатдилар. Бу таклифдан руҳланган Неъматжон шу заҳотиёқ амалий ишга киришиб кетди. Бизлар бу китобни тўлдирдик, таҳрир қилдик. Агар янглишмасам, шу китоб Неъматжон Эшовнинг вафотидан санокли кунлар олдин нашр этилган эди...

2007 йилнинг 21 декабрида нохуш хабар келди: Сурухондарё вилоятининг Шеробод туманидан қайтаётганида автохалокат рўй бериб, ажойиб инсон, иқтидорли олим, тиббиёт фидойиси Неъмат Эшов айни камолот палласи — 46 ёшида дунёдан ўтди. Ўша кун бугунгидек эсимда: Курбон ҳайити арафаси, 21 декабрь — энг узун тун қирган кун эди...

Дарвоқе, умрининг энг гўзал ва файзли йилларини тиббиёт соҳаси ривожига, эълулус саломатлигини муҳофаза қилиш билан боғлиқ илмий фаолиятга бағишлаган инсон гарчи қисқагина умр кўрган бўлса-да, лекин ана шу муддат оралиғида у ўз умр дафтарини безашга арзигулик хайрли ишларга бош-қош бўлди, десам янглишмайман. Аввало, Неъматжон ака ҳаммамиз ҳавас қилсак арзигулик оилани барпо этиб кетди. Умр йўлдоши Холисахон биология фанлари номзоди, доцент. Бугунги кунда Ўзбекистон Миллий университетидан талабаларга сабоқ беради. Тақдирни қарангки, фарзандларининг ҳаммаси оталари изидан боришиб, олий маълумот эгаси бўлди. Неъматжон ака умри давомида таратган зиё нурларидан бугун шифокорлар, талабалар, беморлар бахраманд бўлишмоқда.

Бугун Неъматжон аканинг босиб ўтган ҳаёт йўлларини таҳлил қиларканман, кўнглимда ёруғ хотиралар билан бирга айрим ҳаётий иштибоҳлар, саволлар ҳам уйғонди: хўш, одам ўзи неча йил яшайди, қилган эзгу амаллари-чи, унинг ортдан нелар қолади? Аслида ҳар биримиз тирикликда ўзимизнинг умр аталмиш китобимизга савобли ишларимиз ёзиб қолишини истасак, бугун биз номини хурмат ва эҳтиром билан хотираётган Неъматжон Эшовга ўхшаган зотларнинг ҳаёти кўзгу ўрнини босмоғига шубҳа йўқ. Зеро, шоир ёзганидек, "Шундай яшар, одатда одам"...

Исмаи ХУДОЁРОВ.

СОҒИНЧ

Зоҳиджон Нуриноев хотирасига

Фироқдан муш тушган
кўзим қийналар,
Меҳрим айтолмаган
сўзини қийналар,
Изингиз йўқотиб,
изим қийналар,

Дилдаги армонлар
энди бир жаҳон,
Биз Сизни соғиндик,
азиз акажон!

Сиз тоғдай эдингиз,
мағрур эдим мен,
Сиз офтоб эдингиз,
бир нур эдим мен,
Ғамларга пописанд,
масрур эдим мен,

Дилдаги армонлар
энди бир жаҳон,
Биз Сизни соғиндик,
азиз акажон!

Саҳоват бобида
чексиз эдингиз,
Саҳрога сув қуйган
денгиз эдингиз,
Таъмасиз, миннатсиз,
тенгсиз эдингиз,
Дилдаги армонлар
энди бир жаҳон
Биз Сизни соғиндик,
азиз акажон.

Одамзод қадриин
билар эдингиз,
Етимлар бошини
силар эдингиз,
Бахтлига қўшилиб
қулар эдингиз,
Дилдаги армонлар
энди бир жаҳон,
Биз Сизни соғиндик,
азиз акажон!

«Бек» бўлиб қалбларда
отингиз қолди,
Яхшиликка ёйдош
ёдингиз қолди,
Кўнглим китобида
хатингиз қолди.
Дилдаги армонлар
энди бир жаҳон,
Биз Сизни соғиндик,
акажон!

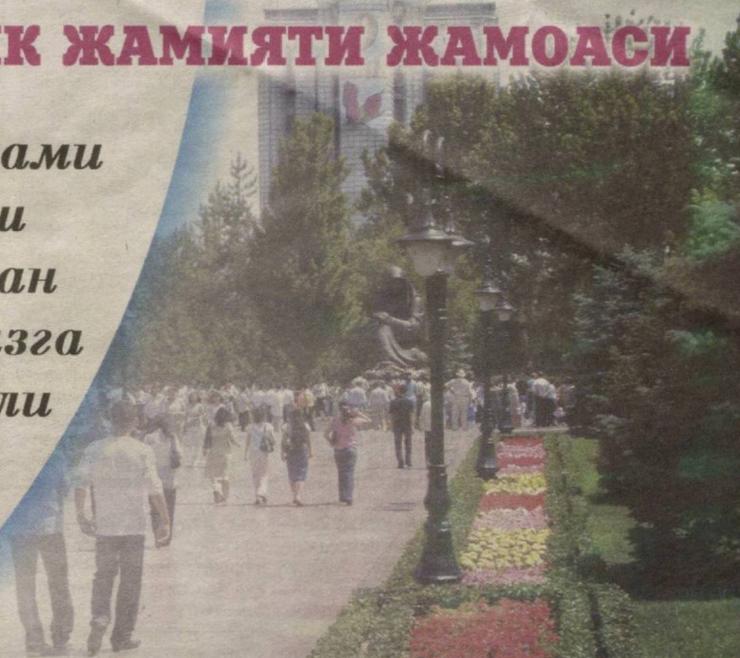
Отабек НУРМЕТОВ,
Маданият ва спорт ишлари
Бўстониқ туман
бўлим бошлиғи.

“ЎЗБЕКИСТОН ПОЧТАСИ” ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

*9 май умумхалқ байрами
— Хотира ва қадрлаш
куни муносабати билан
барча юртдошларимизга
меҳр-оқибат ва хайрли
ишларида эзгуликлар
йўлдош бўлишини
тилайди!*

**Юрт ободлиги — кўнгил ободлигидир.
Инсон қадр-қиммати эса ҳамisha улугдир.**

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БЎКА ТУМАНИ ТИББИЁТ БИРЛАШМАСИ ЖАМОАСИ

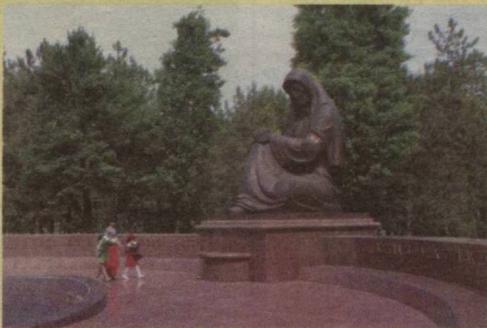
*юртдошларимиз ҳамда тиббиёт соҳаси ходимла-
рига 9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати
билан эзгулик ва хайрли амалларига
муваффақиятлар тилайди!*

Бизнинг юртимизда инсонни улуғлаш, унинг бахтли, фаровон яшашини таъминлаш давлат аҳамиятига молик масала ҳисобланади. Шу маънода мамлакатимизда 9 майнинг умумхалқ байрами — Хотира ва қадрлаш куни деб эълон қилиниши замирида халқимизнинг эзгуликка йўғрилган бой маънавий мероси, қадриятлари ётибди, десак муболағаб бўлмайди.

Бўка тумани тиббиёт бирлашмасининг аҳил жамоаси ҳам бу кунни ёруғ юз билан кутиб олмоқда. Соҳа ривожига катта ҳисса қўшган, кўп йиллардан бери элу юрт саломатлиги йўлида хизмат қилиб

келган Ашур Каримов, Ўриной Орипова, Мавлуда Абдуллаева сингари фидойиларнинг босиб ўтган ҳаёт йўли, ибратли фаолияти ёшларга ҳар томонлама ўрнак бўлса арзийди.

Шу ўринда ўз умри ва билими, салоҳиятини тиббиётимиз тараққиётига, қолаверса, бу дунёда энг муқаддас бойликларидан бири бўлган саломатлик ҳимоясига бағишлаган Мустафо Тўхтабоев, Абдулла Ваҳобов, Зиёд Раҳмонов, Ваққос Саидовларнинг муборак номларини ҳар бир жамоа аъзоси фахр билан хотирлайди. Уларнинг оила-аъзоларига байрам кунларида эҳтиром кўрсатилди.

Инсон қадр-қиммати янглиғ сиҳат-саломатликни асраш йўлидаги заҳматли меҳнатингиз самарасини кўриб юриш ҳар бирингизга насиб этсин!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 7-АВТОКОРХОНА

**ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК
ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ**

*мамлакатимиз аҳлига
9 май —
Хотира ва қадрлаш куни
муносабати билан меҳр-
оқибат ва бағрикенглик
истайди!*

**Муҳтарам
юртдошлар!**

**ҲАМИША ҚАДДИМИЗ ВА
ҚАДРИМИЗ БАЛАНД БЎЛСИН!**

ҲАҚБЕРДИ МУАЛЛИМНИНГ ҲАЛОЛЛИК ДАРСЛАРИ

Қадр абадий

БАХТ МАНЗИЛИ ОИЛАДА

Ҳазрат Алишер Навоий инсон умрини ҳам йил фасллари каби тўрт фаслга бўлган. Шоир кексалик даврининг бошланиши ҳақида: Соқол оқи ўлимга пешройдир, Йигитлик сабзаси узра қировдир, дейди.

Бугун дунё кўрган кексаларга эргашган Ҳақберди муаллим ҳам ҳазрат бобомиз башорат қилган дошмандлик сабоқларидан неварачеварларига ҳикоялар сўзлаётир. Чин маънода халқ таълими аълочилиги бўлган нурубошлик Ҳақберди Хидировни эслашам, боштиёр ўзимнинг беғубор бейлиги йилларим кўз олдимда гавдаланади.

...1959 йил. Жом кишлоғидаги мактабда янги ўқув йили бошланди. Ёз бўйи бир-бирини кўрмаган ўқувчилар кўнгирокдан кейин ҳам синф хонасини бошимизга кўтариб ётганимизда хонамизга янги ўқитувчи кириб келди. Бўйи новчадан келган муаллимнинг кўлида синф журнали билан бирга циркул ва транспортёр бор эди. У саломлашгач, бир зум бизнинг тинчланишимизни кутиб, синф деразасидан ташқарига тикилиб турди. Бу ҳолатдан фойдаланган болалар яна шовқин кўтара бошлади. Шун-

да устоз синф доскасига кўлидаги бўр билан бир тортишда чиройли доира чизди. Бизлар жим қолдик. Чунки домланинг доираси ниҳоятда чиройли эди. Ҳамма хайрат билан кузатиб турарди. Кейин билсам, Ҳақберди домланинг бу сеҳрли чизмаси ҳаммаимизни ўзига махлиё қилган, китобий қилиб айтганда, бизларни ўз ичига қамраб олган экан. Шу-шунинг дарсларида ҳаммамиз тинч ўтирадиган бўлдик. Лекин ҳар қанча уринсанг-да, домланикидек чиройли доира чиза олмадик...

Бугунги кунда Ҳақберди бобо Хидиров табаррук саксон ёшдан ошиб, бир кучок неваралари, фар-

зандлари даврасида кексалик гаштини сурмоқда. У киши узлуксиз 45 йил мобайнида математика фанидан ёшларга сабоқ берди. 1995 йилда нафақага чиқди.

Ўқитувчиланинг нони қаттиқ ва ҳалоллиги ҳақиқат. Лекин Ҳақберди ака ҳеч қачон айрим худбин ўқитувчиларга ўхшаб, собиқ ўқувчиларига «Мен сени ўқитганман», деб миннат қилмайди. Табиий равишда каттаю кичик у кишини устоз, дея давралар тўрига ўтказишади.

Устознинг тажрибалари ҳалигача шогирдларига кўл келади. У мавзуларни кетма-кет ўтиб кетавермасди, ўқувчининг олдинги дарс-ни ўзлаштириганига жиддий

эътибор берар, керак бўлса, такрор тушунтиришдан эринмасди. Эсимда, юқори синфга ўтиб, кишлоқдаги ўрта мактабга қатнай бошлаганимизда ҳам математикадан қийналиб қолсак, Ҳақберди муаллимга мурожаат қилардик. Бир сафар тунда синфдошлар мураккаб масалани еча олмагач, устозникига бордик. Одатдагидек, яхши кайфият билан бизларни кутиб олиб, масалани тушунтириб юборди. Эртасига Ҳақберди ака дарсга келмади. Кейин билсак, ўша кунни домланинг онаси вафот этган экан. Шундай вазиятда ҳам ўқувчиларини ўйлаган устозга ҳар қанча таъзим қилсак арзийди.

Маърифат боғининг жонқуяр боғбони Ҳақберди отанинг уч ўғил, уч қизи ҳам ҳаётда ўз ўрнини топган. Ҳаммаси турли соҳаларда ҳалол хизмат қилиш-япти, юртга муносиб фарзандларни тарбиялаб ўстиришяпти. Тақдирнинг сийловини қарангки, ота-онадан ёлғиз ўғил фарзанд бўлиб қолган Ҳақберди боғбининг авлодларини санаб саногига етолмайсиз, улар бугун улкан сулолага айланган.

Нормўмин ОЧИЛОВ,
журналист.

Мустаҳкам, бахти тўкис оила ҳақида гап кетса, энг аввало, маънавий етуқ, жисмонан соғлом фарзандларни тарбиялаб, камолга етказиб қўйиб ота-оналар кўз ўнгимизда гавдаланади. Чунки ҳар қандай машҳур давлат арбоби бўладими, дунёга доврўғи кетган спортчи ёки шоир-ёзувчи, олимми, хуллас, ҳамма ҳаммаси Ватан ичра «митти ватан» бўлмиш оилада улғаяди, вояга етади.

Ургут туманидаги Бешбулоқ кишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли Воғашти маҳалласида яшаётган Нажмиддин Саидовлар оиласи ҳам ана шундай, барча ҳавас қилса арзигулик хонадонлардан биридир. Камтарин, меҳр-оқибатли Нажмиддин акани бу гўшада танимаган, билмаган одам йўқ десак лоф бўлмас. Маҳалладошларининг дeryли бари бу савобталаб инсоннинг намунаи ишлари хусусида тўлқинланиб сўзлашади. Хайрия хашарлари, тўй-маърака ва бошқа турли хил тадбирларда фаоллик кўрсатади. Зарур пайтда кўмакка муҳтож ҳамкишлоқларига беғараз ёрдам кўлини чўзиб, эл дуосини олиб келмоқда.

Нажмиддин ака турмуш ўртоғи Матлубахон билан икки қиз, икки ўғилни тарбиялаб вояга етказди. Тўнғич қизи турмушга чиқиб, ҳаётда ўз ўрнини топди. Ўғилларининг иккаласи ҳам спортга чин дилдан меҳр қўйган. Кичик қизи эса тумандаги компьютер-технологиялари коллежиде таҳсил олмақда.

Ўз оиласида соғлом турмуш тарзини шакллантирган бу аҳил оила соҳиблари ўз фарзандлари тарбиясига алоҳида масъулият билан ёндошганлиги боис бошқалар ҳам улардан ўрнак олишга интилишмоқда.

Узоқ ОМОНОВ,
Ургут тумани.

ФИДОЙИЛАРДАН БИРИ

Хотира абадий

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва халқаро академиклар уюшмаси академияси, Россия тиббиёт фанлари академияси мухбир аъзоси, фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Карим Йўлдошев ҳаёт бўлганида мустақил юртимизда Хотира ва қадрлаш кўни кенг нишонланаётган айни шу кунларда табаррук саксон ёшга тўларди.

— Атоқли олим, тиббиёт фанини ривожлантиришга ўзининг салмоқли хиссасини қўшган, терапиянинг кўп қирралари (гастроэнтерология, кардиология, пульмонология)ни очган Карим Йўлдошев номини халқимиз, қолаверса, Ҳамдўстлик давлатларининг кўзга кўринган олимлари ҳам чуқур ҳурмат-эҳтиром билан тилга олишади, — деб эслайди Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими, олий тоифали шифокор, олимнинг рафиқаси Сайёра Йўлдошева. — Тинимсиз ва фидоий меҳнатлари туфайли кишлоқ шифокоридан олим, академик, фан арбоби даражасигача етишишининг ўзи бўлмаган, албатта.

Карим аканинг оталари Йўлдош Эргашев асосан деҳқончилик, тегиримончилик билан шуғулланганлар. Овозлари ўткир бўлгани учун «Йўлдош гудок» деган лақаблари бор экан. Камтарин, файзли, одамларга, дўстларга меҳр-шафқатли, кўли очик, ҳожатбарор инсон бўлганлар.

Карим Йўлдошев Тошкент давлат тиббиёт институтининг даволаш факультетига ўқишга кириб, 1957 йили муваффақиятли битиргач, тенгдош-

лари қатори Мирзачўлга, кишлоқ шифохонасига бош шифокор қилиб юборилади. У кишининг ажайиб бир хусусияти бор эди: бемор эшикдан

кириши билан унга қараб бирдангина тўғри ташхис қўяр, тахлиллардан сўнг унинг ташхиси ўз тасдиғини топарди. Бир гал ўша шифохонага профессор Эргаш Отахонов боради. У ёш Каримдаги илмга чанқоқликни кўргач, Тошкентга қайтиб, аспирантурада ўқишни тавсия қилади. Тақдирни қарангки, устознинг дуоси ижобат бўлиб, у аввал ординатурада, кейин эса аспирантурада таҳсил олади.

Карим аканинг энг севган машгулотларидан бири китоб мутолааси

эди. Қаерга борса, ортиқча совға-саломлардан кўра ўнлаб китоблар ва адабиётларни олиб қайтарди. Шунинг учун ҳам раҳматли онаси Холниса буви «Катта ўғлим Каримжон китоб бозорини, кичик ўғлим Шукуржон овқат бозорини яхши кўришади», дер эканлар ҳазиллашиб.

Карим Йўлдошев сулоласи давомчилари бўлган фарзандлари — ўғил-қизлари, келинлари ва неваралари ҳам шифокорлик касбини танлашгани таҳсинга лойиқдир.

У киши билан боғлиқ ўлмас хотиралар ҳамон кўп эсланади. Хоҳ кундузи, хоҳ тунда бўлсин, кимда ким эшикдан нажот сўраб келса, дарров чопонни елкага ташлаб, тонометр, фонедоскоп ва рецепт ёзиш учун ручка ва қоғоз олиб бемор хузурига ошиқар эди. «Бир кун гилам сотиб олиш учун бозорга бордик. Карим аканин кўзи ранги оқариб, букчайиб турган бир кишига тушди-ю, унга яқинлашиб хол-ахвол сўради. Ҳалиги одам қорнида жуда кучли оғриқ бўлаётганидан шикоят қилди. Дарҳол такси тўхтатиб, беморни шифохонага олиб бордик. Унинг ичаги буралиб қолган экан. Операция қилингандан кейингина уйимизга хотиржам қайтдик. Бемор операциядан сўнг яна 20 йил яшади», дея эслайди Сайёра она. Бундай мисолларни Карим Йўлдошевнинг шифокорлик фаолиятидан кўплаб келтириш мумкин. У киши халққа қанчалик кўп хизмат қилса, ўзини шунчалик бахтиёр ҳис этадиган инсон эдилар.

Солиҳ ЁҚУБОВ,
Ўзбекистон Республикасида
хизмат кўрсатган
маданият ходими.

ЯХШИДАН БОҒ ҚОЛДИ

Аслида ҳаммамизнинг умримиз ўлчовли. Кимдир кўп, кимдир қисқароқ умр кўради. Лекин шу омонат дунёда қўлдан келгунича хайрли ишлар қилсангиз номингиз унутилмас экан. Мен бу ҳақиқатни ўз оиламиз миқсолида кўрдим.

Айтишларича, бир замонлар ота-онамиз водий тарафлардан Бўка туманининг ҳозирги «Бўстон» фермерлар уюшмаси худудига кўчиб келишган экан. Отам Мамажон ака уста боғбон сифатида ажайиб боғлар яратиб кетгани боис бугун ҳам кўпчиликнинг раҳмати ва дуосини бизлар эшитиб, бошимиз осмонга етмоқда. Онамиз Лолаҳон ая эса бир умр отамга елкадош бўлиб яшади, бизларни ҳам иккаласи ҳамжihatликда бекаму кўст камолга етказишди.

Бугун улар жисман орамизда бўлмасалар-да, лекин руҳан ҳар лаҳза юрагимизда. Уларнинг иккинчи умри фарзандлари, неварачеваралари тимсолида давом этаётган-дек гўё. Яхшилар, бир умр савоб ишга дахлдор бўлган инсонлар барҳаёт, ҳеч қачон ўлмайди, деганлари балки шудир.

Шаҳлохон ТўРАБОЕВА,
Бўка тумани.

САМОДАГИ "ҚЎРҚОҚ" ЛАР

Самолётда учиб кўрган одам, унинг ердан кўтарилишида ёки пастга кўнишида юрак қандай "шигиллаши"ни, албатта, ҳис этган бўлади. Бу ҳолатдан худаям кўрқиб кетганлар эса, ҳатто, бошқа қайтиб учмай ҳам қўйиши мумкин.

ЖАРНИНГ "ЖАНУБИЙ АФРИКА" ХАВО ЙЎЛЛАРИ ("South African Airways") авиакомпанияси йўловчиларнинг бундай ҳолатга тушмасликлари учун бир кунлик тажрибапарвоз курсларини ташкил этган. "Кўрқоқ" йўловчилар аэропортдаги махсус курилмаларда учига тайёрланишади. Бу курилмалар "Дисней-ленд" ёки аквапарклардаги тезкор аттракционларни ҳам эслатиб юборади. Маълум миқдордаги пулни тўлаб, курс машқларида "чиникқан" йўловчилар, қарабсизки, бир кунда "ботир" бўлиб қолишди ва бемалол самолётда учарвершади.

ЕРНИНГ "КЎЗ"И

Ришат тизмаси Африкадаги Сахрои Кабирнинг Ғарбий Мавритания худудида жойлашган геологик шакланган гирдобсифат чуқурлик ҳисобланади. Бу айлана-ботикнинг диаметри 50 км.ни ташкил этади. Ришат тизмаси чексиз сахро бағрида алоҳида кўзга ташланганлиги боис узоқ йиллар мобайнида орбитадаги космонавтлар учун мўлжал вазифасини ўтаб келган. Космик эра бошланмагунга қадар бу ғалати тизма ҳеч кимга маълум эмас эди. Айнан фазогирлар Ер бағридан уларга қараб турган бу улкан "кўз"ни илғаб қолишганди.

Ришат тизмаси Сайёрамининг энг қадимий халқаси бўлиб, унинг шакланганига тахминан ярим миллиард йилдан ошган. Илгари бу тизмани улкан метеорит зарбидан ҳосил бўлган деган фараз бор эди. Аммо бу тахминлар ўзини оқламаган. Негаки, тизманинг туби каттагина текисликдан иборат. Қолаверса, ботиқ қатламларида ҳеч бир кучли зарбанинг излари кузатилмади.

Бошқа бир тадқиқотлар ҳулосаларига кўра эса, бу чуқурлик қачонлардир отилган улкан вулканининг совиган ўрни бўлиши мумкин экан. Айрим олимлар эса, бу ҳодисани сахро худудида қачонлардир содир бўлган асрий ёғингарчиликлар туфайли Ер қатламининг емирилиши деб ҳисоблайдилар.

Нима дейилишидан қатъи назар, Ришат тизмаси – Сайёрамининг чинакам табиий мўъжизасидир.

Наргиза СИДДИКОВА тайёрлади.

ФАРЗАНДЛАРИМ РОЗИ

— Тошкент вилоятида яшайман. Турмуш ўртоғим етти йил аввал қазо қилган. Шу десангиз, бу ерга келишимнинг тарихи жуда қизиқ бўлди. Кеча тонгда биров дарвозамизни қаттиқ тақиллатди. Очсам, останада Карим ошнам турибди. Қўлида газета. Саломаликни ҳам қисқа қилиб, "Оила ва жамият"нинг 16 апрель сониди босилган "Уйимда чироқ ёнди" мақоласидаги наманганлик Нурмат отанинг тақдирини гапира кетса денг. Чунки у менга анчадан бери қачонгача шу аҳволда яшайсан, биронтасини топайлик, деб юрарди. Лекин қаерга, кимга мурожаат қилишни билмай юривдиму. "Шу бугуноқ ҳужжатларингни олиб, газетага боргин" деб тайинлади. Шунга келавердим, қизим.

— Фарзандларингизнинг бу гаплардан хабарлари борми, ишқилиб?

— Бўлмасам-чи, болам, уларнинг ўзлариям икки-уч йилдан бери айтиб юришувди. Беш қизини узатиб, ёлғиз ўғлимни уйлантирганман. 16 сотихли томорқамда чорва моллари, парранда боқаман. Уйимдан кишин-ёзин сутқатиқ, туҳум аримайди. Рўзгордан ортганини бозорга олиб чиқиб, сотиб келаман. Ҳозир уйда келишим менга қарашиб турибди. Ўғлим шаҳарга қатнаб ишлашга қийналиб қолди. Ёшим 61 да. Фарзандларим, неварачевараларим ёнимда парвона. Лекин барибир аёл кишининг ўрни бошқа экан. 50-55 ёшлардаги фарзандларидан тинган ўзбек аёли бўла, илтимос, хабар қиларсизилар.

ЭРГАШ ота,
Тошкент вилояти.

БОЙЛИК БАХТ КЕЛТИРМАЙДИ

— Ҳаётнинг пасту баландини кўриб, 32 ёшда оила қурганман. Олий маълумотли аёлга уйлансам, келажакда бир-биримизни тушуниб яшаймиз, деб ният қилардим. Аммо инсон ўқиши эмас, ўқиши керак экан. Собиқ турмуш ўртоғим ўзимдан 10 ёш кичик эди. Учрашувга чиққанимда ўзини туттиши, гап-сўзлари маъқул келди. Оила қуриб, бирга яшай бошлағач, унинг асл қиёфасини кўриб, ҳайрон қола бошладим. Гаплашиб юрганимиздаги яхши фазилатларининг бирорини ҳам йўқ эди. Ўша вақтда мен нуфузли ташкилот раҳбари эдим. Кейин билсам, у менинг мансабим, бойлигимга учиб, турмушга чиққан экан. Бирга яшай бошлағач, бу

ЗАНЖАБИЛ

Занжабил (имбирь) ёввойи ҳолда учрамайди. Унинг қуритилган қулранг-сарик рангда, ўзига хос хушбўй ҳидли бўлиб, ўткир таъмили мазаси билан зирavor сифатида қўлланилади. Иштахани очибгина қолмай, дориворлиги билан ҳам ажралаб туради. Ибн Сино занжабилни кайфиятни кўтарувчи, инсонга қувват берувчи, қусишни ҳамда ич кетишини тўхтатувчи доривор сифатида қўллаган. У оғрик қолдирувчи, сийдик ҳайдовчи, тетиклаштирувчи ҳамда бактерияларга қарши курашувчи хусусиятга эга. Мушаклар, мускуллар оғриганда, пай ёки эт чўзилганда, тўқималар шикастланганда ҳам истеъмол қилиш тавсия этилади. Бундан ташқари нафас йўлларини ҳам тозалайди.

Айниқса, унинг илдиизи жуда фойдали бўлиб, таркибида А, С, В¹, В², магний, фосфор, темир, кальций, натрий, цинк, калий ва кўплаб фойдали аминокислоталар мавжуд. У қон айланишини яхшилайди, озиш жараёнида самарали ёрдам беради. Қонни суялтириш билан бирга қон босимини таштиради.

Ўткир шамоллаш пайтида балғам кўчиришда, битиб қолган ди-

ҳақда ошқора айта бошлади, ҳатто кингир ишларга қўл уришимни хохлади. Мен эса ўз хизмат вазифамни суиистеъмол қила олмаслигимни тушутирдим.

Ёшлигимдан ота-онам бизларни ҳалол меҳнат билан пул топишга ўргатишган эди. Охири, бўлмади, у билан қонуний ажрашдик. Ўғлимни ўзи билан олиб кетди. Тўғри, мен ҳам ўзимни мукаммал инсонман деёлмайман. Ўзимга яраша инжиқликларим бор. Лекин талабчанман. Ёшим 46 да. Тошкент шаҳрида яшовчи 30-35 ёшгача бўлган олий маълумотли, ҳаётга те-

ран нигоҳ билан қаровчи, бир нафар фарзанди бор аёл бўлса, овоз берсин.

НУРМАТ,
Тошкент шаҳри.

АЛДАБ ЯШАШ ОСОҢ(МИ?)!

— Исмин Бахтиёр, тадбиркорман, Қаршида яшайман. "Оила ва жамият"ни гоҳи-гоҳида ўқиб қоламан. Биз томонларга негадир кам келади. Лекин "Бахтли бўлинг" рукнидаги воқеаларни ўқиб, қизиқиб қолдим. Худога шукр, яхши оилам бор, нолимайман. Бироқ... Мени бошқа масала уйлантиряпти. Яъни кейинги пайтда турли сабаблар туфайли қишлоқлардан пойтахт ёки бошқа жойларга ишлагани кетаётганларнинг айримлари ҳеч қанча вақт ўтмай, оиласини ташлаб бошқага тегиб ёки уйланиб кетаётганига нима дейсизилар? Газетангизда шундай ноинсофлар ҳақида ҳам мақола-лар ёзсангизлар бўлади-ку!

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (махалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Табиат — дорихона

моқни очишда яхши ёрдам беради. Шунингдек, занжабилдан тайёрланган чойни ичиб, унинг бугидан нафас олинса, (занжабилнинг эфир мойидан фойдаланиш ҳам мумкин) бемор дарддан тез халос бўлади. Терлатувчи хусусияти туфайли занжабил шамоллаш ҳамда ОРВИни бартараф этади. Касаллик бошланиши биланок ундан фойдаланилса, мақсадга мувофиқ бўлади. Унда витаминлар, айниқса, В, аскорбин кислотаси ҳамда ретинол мавжудлиги туфайли иммунитетни кўтаришда энг яхши восита.

Қаҳва билан қўшиб тайёрланган дамламаси қони фойдадир. Бунинг учун 2 чой қошиқ майдаланган қаҳва, 2-3 донна ингичка бўлақлари яхшилаб таъми билан занжабил, бир чимдим лимон пўчоғининг қуқуни керак бўлади. Идишга қаҳва ва занжабилни солиб, паст оловда қиздирилади. Сўнг устидан совуқ сув қуйилади. Оловни баландлатиб қайнатилади. Лимон қуқуни солиб аралаштирилади. Оловдан олиб, таъбга кўра қанд ёки шакар қўшиб, дастурхонга тортилади.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Бир қўшним уч йил аввал Тошкентга иш излаб кетганди. Ёши элликларга борган. Яқинда эшитсам, хотини билан ажрашибди. Нима эмши, фирмаси бор бир аёлга уйланиб, шуниқиди яшаётганмиш. Бу ёқда турмушга чиққан икки қизи, уйланмаган ўғли ва бир умр рўзгорим деб елиб-югуриб юрган аёли бечора маҳалладошлар олдида хижолат. Отаси, ака-укаларига айтишса, биз нима деймиз, эркакчилик, ўзи билади дедди...

Олий маълумотли бир аёл қариндошимиз бўларди. Тошкентда ўқиб, шу ёқда яшаб қолганди. Икки фарзанди бўлиб, эри ҳам тузуккина жойда ишларди. Шу орада ҳалиги хотин Туркияга кетиб қолди. Эри болалари билан яшаб юрди. Кейин эшитсам, янгамиз аллақачон бошқа эрга тегиб кетган экан...

Бундай нохуш воқеалар бизнинг кўзимизни очиси керак-ку! Сизлардан илтимос, ана шундай минг афсуски, миллийлик ва ўзбекчиликка доғ бўлиб тушаётган ҳаётий мавзулар ҳақида бонг урсангизлар!

ТАҚДИР ҚЎШИЛГАН БЎЛСА...

— Исмин Хуршид, Ёшим 38 да. Бундан икки ой илгари "Бахтли бўлинг" рукнига ҳужжатларимни топширган эдим.

— Сирдарёдан эдингиз шекилли?

— Ҳа, аввал турли сабаблар туфайли уйланиб, ажрашган эдим. Қизимни онаси ўзи билан бирга олиб кетган.

— Жиззахлик 30 ёшли Салима деган бир аёл бор. Турмуши бузилганига уч йил бўлган экан. Беш ёшли қизчаси бор. Шу аёлнинг телефон рақамини берамиз, гаплашиб кўринг.

— Раҳмат, жавобини албатта сизларга айтаман.

Орадан икки ойча вақт ўтгач, Хуршид билан Салима тахририятга хурсанд бўлиб кириб келишди.

— Салима билан тақдиримиз қўшилган экан. Тошкентда қариндошимиз яшади, тўйга айтишувди, шу баҳонада сизларниям бир кўриб, раҳмат айтгани келдик, — деди Хуршид.

Яна бир оила пойдевори қўйилгандан суюндик.

Фойдали МАСЛАҲАТЛАР

Агар сочларингиз ўта ёғли бўлса, шампунь ўрнига ханталдан фойдаланинг. Аммо уни мунтазам ишлашга кўрманг, акс ҳолда бош терингизнинг таъсирчанлиги ошади.

Семиришни истаганлар макаронни гўшт маҳсулотлари билан, озишни хоҳловчилар эса зайтун ёғи билан бирга истеъмол қилганлари маъқул.

Киприкларингиз бақувват ва тигиз бўлиб ўсиши учун учларига қанакунжут (костор) мойидан тез-тез суртиб туринг.

Сигир ва қўй гўштида сочларни мустаҳкамловчи ҳамда тез ўсишни таъминловчи моддалар мавжуд.

Атирларни қоронғу ва совуқ жойда, масалан, музлаткичда сақласангиз сифати бузилмайди.

Лимонёғ ҳар қандай салат ва овқатларга ўзгача таъм беради. Уни тайёрлаш учун зайтун ёғига лимон цедрасини майдалаб, 5 кун сақлаб қўйилса, қиёфия.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

СИЗГА АТАЛГАН КУН

Мен сизларни ҳар куни кўраман. Бирингиз ҳассан-гизга таянганча маҳалла оқсоқолига неларнидир уқираётган бўласиз: "Болам, бундай тўқчилик замонларни бизлар орзу қилганимиз, қадрига етинглар. Кечаги тўйда қанча нарса исроф бўлибди, нега қарамайсизлар, шуларни ёрдамга муҳтожларга берса бўлмайди?" Бирингиз эса маслаҳатчи опага маслаҳат берасиз: "Синглим, менам қиз боққанман, ўғил ўстирганман, бирови ноҳўя иш қилмаган. Кўчага ярим яланғоч чиқмаган, танишим-беғонами, кўлини кўксига қўйиб, саломини қанда қилмаган. Ҳозир эса..."

Сиз Ҳаёт аталиш улуг мактабнинг энг кес-са муаллимларига ўхшайсиз. Айниқса, орангизда "Иккинчи жаҳон уруши" деб ном олган қирғинбаротларни кўриб келганларингизни кўрсам, кўзларимга ёшлар келаверади. Чунки сизлар миллионлаб шәхид кетган ёру биродарларингизнинг умрини ҳам яшаётганга ўхшайсиз. Давралар тўрига чорласак-да, сиз қимтинибгина, хокисорлик билан ўзингиз гувоҳ бўлган талотумлар ҳақида эмас, балки бугунги дорилмомон кунларга шукрона айтасиз, тинчлик ва осойишталик кўрғонига айланган Ватанимизга Яратгандан омонлик сўрайсиз.

Бобожон, моможон, Сизнинг юрагингизда яхшилик ил-дизлари яшаётир. Бирингиз 90, бирингиз 80, қўйингиз, қайси ёшда бўлсангиз-да, куну тун бедорсиз, уйғоқсиз. Ва бизларни ҳам ана шундай хушёрликка даъват этмоқдан асло толмайсиз. "Тинчликнинг қадрига етинг, ватангадоликдан асрасин, фарзандларимиз ҳам илоё бизларга ўхшасин!" — дуоларингизда ҳам ҳикмат яширин.

Эртага 9 май — Хотира ва қадрлаш куни! Мамлакатимизда бу кун Президентимиз ташаббуси билан умумхалқ байрами сифатида нишонланаётганига кўп бўлди. Эл-улус орасида энди ҳеч ким кайвонилик қилиб, ўтган аждодлар руҳини шод этайлик, фалон маҳалла ё қишлоқда ёрдамга муҳтож, кўнгли яримларга мурувват кўрсатайлик, деб овоза қилмайди. Ҳамма бундай савобли ишларга ўз қалб амри билан бош кўшгиси келади ва инсоний бурчини бажармоқ учун шошилади. Аслида бу каби азалий анъаналар халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган нодир фазилатлардир.

Азизлар, сизга аталган фарахбахш, файзли кунлар муборак бўлсин!

Норқобил ЖАЛИЛ

КЕЛИШИНГ, АКЦИНЧА...СУДЛАШАСИЗ!

Савол-жавоб

Кизимни яхши ниятлар билан бир хонадонга узатгандик. Куёвим билан бир йилча ахил яшади. Айниқса, унинг ҳомилдор эканини эшитганимизда дунёга сизмадик. Аммо... бола ногирон туғилди. Суриштирсам, куёвим гўёҳ-ванд экан. Ноилож қолган, кизимни уйимизга олиб келдик. Лекин кайнонаси унинг мол-мулки, биз қилган меbellару сепларни беришдан бош тортаяпти. Маслаҳат беринг, қандай йўл тугтайлик, энди қудалар билан судлашайликми?

М. Толипова.

— Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 24-моддасида эр ва хотин уларнинг биргаликдаги умумий мулки бўлган мол-мулкка эгаллик қилиш, ундан фойдаланиш ва уни тасарруф этишда тенг ҳуқуқларга эга эканлиги белгилаб қўйилган. Кодекснинг 25-моддасига биноан, эр ва хотиннинг никоҳга қадар ўзига тегишли бўлган мол-мулки, шунингдек, улардан ҳар бирининг никоҳ давомида ҳада, мерос тариқасида ёки бошқа бепул битимлар асосида олган мол-мулки улардан ҳар бирининг ўз мулки ҳисобланади. Агар эр томон аёли-

га тегишли мол-мулкни беришдан бош тортса, низо чиққан ҳолларда эр ва хотиннинг умумий мол-мулкни бўлиш, шунингдек, эр ва хотиннинг бу мол-мулкдаги улушини аниқлаш суд тартибда амалга оширилади.

Яна бир жиҳати шуки, умумий мол-мулкни ўзаро келишув асосида бўлиши олса ҳам бўлади. Эр ва хотиннинг хо-ҳиши билан уларнинг умумий мол-мулкни бўлиш тўғрисидаги ўзаро келишув нотариал тартибда тасдиқланиши мумкин.

Агар икки тараф келишув олмаса низо суд тартибда амалга оширилади ва суд эр ва хотиннинг ҳар бирига мулкнинг қайси қисми берилиши лозимлигини аниқлаб беради.

БОЛАЛАРГА ТЕГИШЛИМИ, БЎЛИНМАЙДИ

Аёлим билан ажрашганимизга бир йил бўлди. Ўғлим мен билан, кизим у билан қолди. Мен уларга яшаб турган уйни бериб кетдим. Аммо энди болалар кутубхонаси,

ўзим сотиб олган мусиқа асбобларини аёлим олишимга руҳсат бермаяпти. Бундан ташқари, вояга етмаган болаларимиз номига омонатлар ҳам қўйилган. Омонатнинг ўғлимга тегишли қисмини олишга ҳаққим борми?

Шавкат,
Қибрай тумани.

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 27-моддасига биноан, вояга етмаган болалар эҳтиёжини қондириш учун олинган буюмлар (кийим-бош, пойафзал, мактаб ва спорт жиҳозлари, мусиқа асбоблари, болалар кутубхонаси ва бошқалар) бўлинмайди ҳамда болалар эр ва хотиндан қайси бири билан яшаса, унга компенсациясиз берилади.

Иккинчи саволингизга жавоб: эр ва хотиннинг умумий мол-мулки ҳисобидан ўртадаги вояга етмаган болалар номига қўйилган омонатлар ўша болаларга тегишли ҳисобланади, эр-хотиннинг умумий мол-мулкни бўлиш пайтида эътиборга олинмайди.

Саволларга ҳуқуқшунос
Элшода ЗОКИРОВА жавоб берди.

СПОРТЧИЛАРИМИЗ БИРИНЧИ ЎРИНДА

Пойтахтимизда шашка бўйича болалар, ўсмирлар, ёшлар, катталар ва хотин-қизлар ўртасида Осиё чемпионати яқунлади.

Осиё шашка конфедерацияси, Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда шашка федерацияси ҳамкорлигида ташкил этилган мусобақада ўндан зиёд давлатдан 200 нафарга яқин спортчи дона сурди.

64 катакли шашка бўйича ўтказилган классик ва блиц мусобақаларида мамлакатимиз терма жамоаси 12 ол-

тин, 11 кумуш ва 12 бронза медални қўлга киритди.

Мусобақанинг 100 катакли шашка бахсларида кўп қарра жаҳон чемпиони Самандар Калонов йигирма ёшга бўлган спортчилар ўртасида олтин медаль соҳиби бўлди. Ёш шашкачимиз Озодбек Ўрмоналиев ҳам шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

Истеъодли шашкачиларимиздан Абдурахмон Содикқонов ва Хусниддин Жиянбоев бронза медал билан тақдирланган бўлса, Саидқосим Алиев блиц турнирда кумуш медални қўлга киритди.

Йигирма ёшгача бўлган қизлар бахсида жаҳон чемпиони совриндори Шаҳзода Турсунмуродова тенг келадигани топилмади. Иқтидорли спортчимиз саккиз партиядан 13 очко жамғариб, Осиё чемпиони бўлди. Хумора Холикбердиева блиц мусобақада учинчи ўринни эгаллади.

Осиё чемпионатида жами 15 олтин, 12 кумуш ва 15 бронза медални қўлга киритган Ўзбекистон терма жамоаси умумжамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

«ДИНАМО» БОШ МУРАББИЙИ ЎЗГАРДИ

«Динамо» клуби матбуот хизмати-нинг хабар қилишича, жамоа бош мураббийи Камо Газаров истеъфода чиқарилган. Клуб томонидан қайд этилган натижалар кониқарсиз бўлгани сабабли жамоа раҳбарияти мураббий билан ҳамкорликни тўхтатишга қарор қилган.

Унинг ўрнига самарқандликлар бошқарувиغا Равшан Ҳайдаров тайинланди. Эслатиб ўтамиз, Равшан Ҳайдаров «Кизилқум» бош мураббийи сифатида мавсумни бошлаган, аммо кетма-кет маглубиятлар сабабли жамоадан кетишга қарор қилганди.

Интернет манбалари асосида
Севинч ХУРСАНЛИЕВА
тайёрлади.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига тақлиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шим, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 2 ой, Нухтали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тиқиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тиқиш олий курси — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирнок, киприк устириш ва дипелляция - 1 ой
Каштачилик — 3 ой (машинкада вышивка).
Тўқувчилик — 2-3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тиқиш — 2 ой.
Декоратив гул, сарпо кутти ва саватлар ясаш — 2 ой
Бисердан гуллар, даратхлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва сабазотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзё 1-уй 31-хона.

МУЎЛЖАЛ: Юнусобод дехкон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йули кўчаси 4-уй 40-хона. МУЎЛЖАЛ: Қуйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи).

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган кўлемсиз муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида chop этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Ҳамроҳон
МУСУРМОНОВА
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусаҳҳиллар — Саидғани САЙДАЛИМОВ,
Гулзопа БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга олин-
ган. Буюртма Г — 528. Формати А-3, ҳажми 2
табоқ. Адади — 9832. Баҳоси келишилган нарҳда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 4 5